

Lakiosasto
Suunnittelu- ja laskentaosasto

14.1.2000

Työeläkelaitoksille

KERTASUORITUS

TEL:n 19 b §:n 4 momentissa säädettyä eläkkeen kertasuorituksen rajamäärää muutettiin 1.1.2000 alkaen. Samalla laajennettiin mahdollisuutta maksaa perhe-eläke kertasuorituksena myös silloin kun sen määrä jää rajamäärää pienemmäksi yhteensovituksen tai eläkesovituksen vuoksi.

Tässä yhteydessä muutettiin myös kertasuorituksiin liittyvät kertoimet uusien laskuperusteiden mukaisiksi 1.1.2000 alkaen. Sosiaali- ja terveysministeriön päätös, jolla nämä perusteet on vahvistettu, on lähetetty eläkelaitoksille yleiskirjeellä A 6/2000.

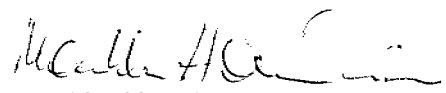
Tässä yleiskirjeessä selostetaan lainmuutosta ja käsitellään kertasuorituksen laskemista. Yleiskirjeen liitteenä ovat uudet kertasuorituskertoimet.

Hallituksen esitys on yleiskirjeen A 34/99 liitteenä.

ELÄKETURVAKESKUS

Seppo Pietiläinen

Markku Hänninen

Tiedustelut

Oili Luimula, puh, 1512380

Lakiosasto
Suunnittelu- ja laskentaosasto

14.1.2000

SISÄLLYSLUETTELO

1	KERTASUORITUKSEN RAJAMÄÄRÄN MUUTTAMISEEN JOHTANEET SYYT	3
	Tilanne ennen 1.1.2000	3
	Tilanne 1.1.2000 jälkeen	3
2	KERTASUORITUKSEN MAKSAMINEN 1.1.2000 ALKAEN	3
	Päätös	4
	Voimaantulo	4
3	KERTASUORITUKSEN LASKEMINEN	5
	Ikä	5
	Vuotuinen eläke	5
	Kertasuorituksen laskemisen ajankohta	5
3.1	Vanhuuseläke ilman lapsikorotusta	5
	Esimerkki	6
	Varhennettu vanhuuseläke	6
3.2	Työkyvyttömyyseläke ilman lapsikorotusta	6
	Esimerkki	6
4	VANHUUS- TAI TYÖKYVYTTÖMYYSELÄKE, JOHON SISÄLTYY LAPSIKOROTUS	7
	Esimerkki	8
5	PERHE-ELÄKKEEN KERTASUORITUS	8
	Esimerkki	9
	Kun eläke maksetaan kertasuorituksena vain osalle edunsaajista	10
	Eläkkeen mahdollinen muuttuminen	10
	Avioliiton solmimisen vuoksi lakkautettavan leskeneläkkeen kertasuoritus	11
6	KERTASUORITUS JA YHTEENSOVITUS	11
	Esimerkki	11
6.1	Uusi työkyvyttömyyseläke ja yhteensovitus	12

Lakiosasto
Suunnittelu- ja laskentaosasto

14.1.2000

KERTASUORITUKSEN PERUSTEENA OLEVAN RAJAMÄÄRÄN JA KERTASUORITUSKERTOIMIEN MUUTTUMINEN

1

KERTASUORITUKSEN RAJAMÄÄRÄN MUUTTAMISEEN JOHTANEET SYYT

Tilanne ennen 1.1.2000

Eläkelaitoksella on ollut oikeus ilman eläkkeensaajan suostumusta maksaa vanhuus- tai perhe-eläke tai vapaakirjaan perustuva täysi työkyvyttömyyseläke kertosuorituksena, jos eläke on ollut ennen yhteensovitusta alle TEL:n 19 b §:n 4 momentissa ilmoitetun rajamäärän. Tämä rajamäärä on ollut vuoden 1999 indeksissä (1868) ilmaistuna 32,89 markkaa kuukaudessa.

Leskeneläkettä ei ole voitu maksaa kertosuorituksena, jos eläke ennen eläkesovitusta on ollut yli rajamäärän.

Tilanne 1.1.2000 jälkeen

Pienen eläkkeen kuukausittaisesta maksamisesta aiheutuneet hoitokulut ovat ylittäneet usein eläkkeen määrän. Siksi rajamäärä korotettiin kaksinkertaiseksi 1.1.2000 alkaen. Uusi rajamäärä on vuoden 2000 indeksissä 67,01 markkaa kuukaudessa. Tätä pienempi kuukausieläke voidaan maksaa kertosuorituksena.

Vanhuuseläke ja vapaakirjaan perustuva täysi työkyvyttömyyseläke voidaan maksaa 1.1.2000 alkaen kertosuorituksena, jos eläke on **ennen yhteensovitusta** alle rajamäärän. Kertosuoritussäännökset koskevat myös kuntoutustukea.

Perhe-eläkeuudistuksen jälkeen eläkkeiden maksurekistereihin on kertynyt arviolta satoja leskeneläkkeitä, joiden määrä eläkesovituksen jälkeen on jäänyt pienemmäksi kuin rajamäärä. Näiden eläkkeiden hoitokulut ovat olleet suuremmat kuin itse eläke. Sen vuoksi pidettiin tarpeellisenä, että perhe-eläke voidaan maksaa kertosuorituksena myös silloin kun perhe-eläkkeen määrä **yhteensovituksen tai eläkesovituksen jälkeen jää** kertosuorituksen alarajaa pienemmäksi.

2

KERTASUORITUKSEN MAKSAMINEN 1.1.2000 ALKAEN

Eläkelaitos voi maksaa 1.1.2000 alkaen vanhuuseläkkeen tai vapaakirjaan perustuvan täyden työkyvyttömyyseläkkeen kertosuorituksena, jos kuukausieläke on ennen yhteensovitusta pienempi kuin 5,00 markkaa indeksitasossa 142 (67,01 mk/kk indeksitasossa 1903). Tämä markkamäärä tarkistetaan vuosittain sen indeksiluvun mukaan, joka vahviste-

Lakiosasto
Suunnittelu- ja laskentaosasto

14.1.2000

taan TEL:n 9 §:n 1 momentin soveltamista varten eli työkäisen indeksiluvun mukaan.

Perhe-eläke voidaan maksaa kertasuorituksena, jos sen määrä yhteensovituksen tai eläkesovituksen jälkeen jää pienemmäksi kuin kertasuoritukseen oikeuttava rajamäärä. Samoin leskeneläke voidaan maksaa kertasuorituksena, jos leskeneläke jää eläkesovituksen jälkeen pienemmäksi kuin rajamäärä, vaikka lasteneläkkeet jatkuisivatkin kuukausieläkkeenä.

Eläkelaitos voi 1.1.2000 alkaen maksaa kertasuorituksena EU-säännösten mukaan maksettavan lapsenetuuksien erotuksen, jos erotus jää rajamäärää pienemmäksi.

Osatyökyvyttömyyseläkettä ja työttömyyseläkettä ei makseta kertasuorituksena.

Jos eläkkeensaaja saa vanhuuseläkettä tai vapaakirjaan perustuvaa täyttä työkyvyttömyyseläkettä sekä yksityisen sektorin että julkisen sektorin eläkejärjestelmistä, yksityisen sektorin eläkelaitoksen myöntämä eläke voidaan maksaa kertasuorituksena, jos sen myöntämän eläkkeen määrä ennen yhteensovitusta on alle 67,01 markkaa kuukaudessa (ind. 1903).

Kun kertasuorituksena maksetun työkyvyttömyyseläkkeen saaja täyttää vanhuuseläkeiän, henkilölle myönnetään hakemuksesta vanhuuseläke, jonka määrää laskettaessa myös kertasuorituksena maksetun eläkkeen perusteena olleet ansiot otetaan huomioon. Jos eläkkeensaajalla on ollut työkyvyttömyyseläkkeen myöntämisen jälkeen uusia työsuhteita, niistä kertynyt eläke lisätään eläkkeeseen. Jos vanhuuseläkkeen määrä on edelleen alle rajamäärän, eläke voidaan maksaa kertasuorituksena.

Päätös

Eläkelaitos päättää maksetaanko eläke kertasuorituksena. Päätökseen liitetään laskelma kertasuorituksen määrästä sekä muutoksenhakusoitus.

Voimaantulo

Uutta kertasuoritusrajaa sovelletaan myös niihin eläkkeisiin, joissa eläketapahtuma on sattunut ennen lainmuutoksen voimaantuloa eli ennen 1.1.2000. Näin ollen eläkelaitos voi maksaa kertasuorituksena myös sellaisen maksussa jo olevan eläkkeen, jonka määrä on aikaisempaa kertasuoritusrajaa suurempi, mutta uutta rajaa pienempi.

Kansaneläke tarkistetaan, jos jatkuvassa maksussa oleva työeläke muuttuu kertasuoritukseksi (KEL 32 a §). Koska tarkistuksen yhteydessä koko kansaneläkkeeseen vaikuttavan tulon lukeminen tehdään ko-

Lakiosasto
Suunnittelu- ja laskentaosasto

14.1.2000

konaan uudelleen, KEL-eläke voi pienentyä tarkistuksen vuoksi enemmän kuin kertasuoritettavan työeläkkeen verran.

3

KERTASUORITUKSEN LASKEMINEN

Kertasuoritus lasketaan sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien perusteiden mukaan (TEL 19 b §).

Sosiaali- ja terveysministeriön päätös, jolla nämä perusteet on vahvistettu, on annettu 30.12.1999. Päätös tuli voimaan 1.1.2000 ja se on jaettu eläkelaitoksille yleiskirjeellä A 6/2000.

Ikä

Kertasuoritusta laskettaessa eläkkeensaajan tai lapsikorotukseen oikeuttavien lasten ikä lasketaan kuukauden tarkkuudella kertasuorituksen ajankohtana. Täysien kuukausien yli meneviä päiviä ei oteta huomioon.

Vuotuinen eläke

Vuotuinen eläke on maksamisajankohdan kuukausieläke, joka on kerrottu luvulla 12.

Perhe-eläkkeen kertasuorituksen perusteeksi tuleva vuotuinen eläke lasketaan kullekin edunsaajalle erikseen.

Kertasuorituksen laskemisen ajankohta

Takautuvasti myönnettävä eläke maksetaan normaalisti eli kuukausieläkkeenä. Kertasuoritus lasketaan aina kertasuorituspäätöksen jälkeiselle ajanjaksolle.

Perhe-eläkkeen kertasuoritus maksetaan kaikille kertasuoritukseen oikeutetuille edunsaajille samasta ajankohdasta.

3.1

Vanhuuseläke ilman lapsikorotusta

Vanhuuseläkkeen, joka ei sisällä lapsikorotusta, kertasuoritus lasketaan kertomalla vuotuinen eläke eläkkeensaajan ikää vastaavalla liitteenä olevan taulukon 1 kertoimella.

Jos eläkkeensaaja on nainen, hänen iästään vähennetään kahdeksan vuotta kerrointa määrättäessä.

Lakiosasto
Suunnittelu- ja laskentaosasto

14.1.2000

Esimerkki

8.9.1935 syntyneelle naiselle maksetaan 51,78 markan kuukausieläkkeen (ind. 1903) sijasta vanhuuseläkkeen kertasuoritus 1.10.2000 alkaen. Eläkkeeseen ei sisälly lapsikorotusta.

Eläkkeensaajan ikä
 $65 \text{ v} - 8 \text{ v} = 57 \text{ v}$, kerroin 16,73

Vuotuinen eläke $12 \times 51,78 \text{ mk} = 621,36 \text{ mk}$

Kertasuorituksen määrä on
 $16,73 \times 621,36 \text{ mk} = \mathbf{10\,395,35 \text{ mk}}$

Varhennettu vanhuuseläke

Vanhuuseläkkeen kertoimia käytetään myös varhennettua vanhuuseläkettä laskettaessa. Varhennettu vanhuuseläke voidaan maksaa kertasuorituksena, jos eläkkeen määrä ennen yhteensovitusta ja näin ollen ennen varhennusvähennyksen tekemistä jää alle kertasuorituksen rajamäärän.

3.2

Työkyvyttömyyseläke ilman lapsikorotusta

Työkyvyttömyyseläkkeen, joka ei sisällä lapsikorotusta, kertasuoritus lasketaan kertomalla vuotuinen eläke eläkkeensaajan ikää vastaavalla taulukon 2 kertoimella.

Määräajaksi myönnetyn työkyvyttömyyseläkkeen kertasuorituskertomina käytetään sitä ikää vastaavaa kerrointa, joka saadaan, kun 65 vuodesta vähennetään aika, jolta eläkettä olisi maksettava.

Esimerkki

55-vuotiaalle työntekijälle (mies) on myönnetty kahdeksi vuodeksi LEL-vapaakirjaeläke, 28 mk/kk (336 mk/v) 1.12.2000 alkaen.

Kertasuorituskertomina käytetään sitä ikää vastaavaa kerrointa, joka saadaan, kun 65 vuodesta vähennetään se aika, mille eläke on myönnetty eli tässä tapauksessa kaksi vuotta.

$65 \text{ v} - 2 \text{ v} = 63 \text{ v}$
kerroin 1,90

Kertasuorituksen määrä on
 $1,90 \times 336 \text{ mk} = 638,40 \text{ mk}$

Samalle työntekijälle myönnetään vanhuuseläke 1.12.2002 alkaen hänen täytettyään 65 vuotta 3.11.2002.

Lakiosasto
Suunnittelu- ja laskentaosasto

14.1.2000

Eläkkeensaajan ikä on 65 vuotta, kerroin 13,43

Vuotuinen eläke on 450 mk. (Tämä on laskettu aikaisemman kertasuorituksen perusteena olevien ansioiden sekä kertasuorituksen jälkeen ansaittujen vapaakirjojen perusteella. Ansiot on myös tarkistettu oletulla vuoden 2002 indeksillä.)

Kertasuorituksen määrä on
 $13,43 \times 450 \text{ mk} = 6\,043,50 \text{ mk}$.

4

VANHUUS- TAI TYÖKYVYTTÖMYYSELÄKE, JOHON SISÄLTYY LAPSIKOROTUS

Vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkkeen, johon sisältyy lapsikorotus, kertasuoritus lasketaan ilman lapsikorotusta olevan eläkkeen (eläkkeensaajan eläkkeen) ja lapsikorotuksen osalta erikseen. Vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkkeen kertasuoritus on näin saatujen kertasuoritusten yhteismäärä.

Jos lapsikorotukseen oikeuttavia lapsia on enemmän kuin kaksi, otetaan kertasuoritusta laskettaessa huomioon kaksi nuorinta lasta.

Eläkkeensaajan kertasuorituksen perusteena on ilman lapsikorotusta oleva **yhteensovitettu** vuotuinen eläke. Muu osa maksettavasta eläkkeestä on lapsikorotusta.

Lapsikorotusosan kertasuorituksen perusteena on vuotuisen lapsikorotuksen suuruinen eläke tai jos lapsikorotukseen oikeuttavia lapsia on kaksi, kummankin osalta puolet vuotuisen lapsikorotuksen määrästä.

Kertasuorituksen perusteena oleva eläke muunnetaan kertasuoritukseksi kertomalla se muuntokerroimella. Eläkkeensaajan muuntokerroin on eläkkeensaajan ikää vastaava taulukon 1 mukainen vanhuuseläkekerroin tai taulukon 2 mukainen työkyvyttömyyseläkekerroin.

Lapsikorotusosan kertasuorituksen muuntokerroin lasketaan siten, että eläkkeensaajan muuntokerrointa verrataan lapsen ikää vastaavaan taulukon 4 lapseneläkkeen 18 vuoden pääteille määrättyyn kertoi-meen. Muuntokerroimena pidetään näistä kahdesta kertoimesta pienempää.

Lakiosasto
Suunnittelu- ja laskentaosasto

14.1.2000

Esimerkki

25.5.1937 syntyneen työntekijän TEL-työkyvyttömyyseläke on 55,50 mk/kk (ind. 1903) 1.5.2000 alkaen, josta kahden lapsen lapsikorotus on 2,22 mk/kk.

Yhteensovitus ei vaikuta eläkkeen määrään.

Lasten iät eläkkeen alkaessa ovat 14 v 7 kk ja 16 v 2 kk

Vuotuisten eläkkeiden määrät ovat:

eläkkeensaaja $(55,50 \text{ mk} - 2,22 \text{ mk}) \times 12 = 639,36 \text{ mk}$

lapsikorotus $2,22 \text{ mk} \times 12 = 26,64 \text{ mk}$

Lapsikorotuksesta yhden lapsen osuus on 13,32 mk.

Eläkkeensaajan ikä on eläkkeen alkaessa 62 v ja 11 kk, jota vastaava kerroin on 1,97.

Lasten ikää vastaavat kertoimet ovat:

14 v 7 kk 3,25

16 v 2 kk 1,78

Eläkkeensaajan kertosuoritus

$1,97 \times 639,36 \text{ mk} = 1\,259,54 \text{ mk}$

Lapsikorotuksen kertosuoritus

$1,97 \times 13,32 \text{ mk} + 1,78 \times 13,32 \text{ mk} = 49,95 \text{ mk}$

Kertosuorituksen määrä

$1\,259,54 \text{ mk} + 49,95 \text{ mk} = 1\,309,49 \text{ mk}$

5

PERHE-ELÄKKEEN KERTASUORITUS

Perhe-eläkkeen kertosuoritus lasketaan siten, että kunkin edunsaajan kertosuorituksen perusteena oleva eläke lasketaan erikseen. Tämä eläke muunnetaan kertosuoritukseksi. Perhe-eläkkeen kertosuoritus on näiden kertosuoritusten yhteismäärä.

Kertosuorituksen perusteeksi otettava eläke saadaan, kun vuotuinen eläke kerrotaan taulukon 5 kertoimella, joka määräytyy edunsaajien lukumäärän mukaan.

Lakiosasto
Suunnittelu- ja laskentaosasto

14.1.2000

Kertasuorituksen perusteena oleva eläke muunnetaan kertasuorituksi kertomalla se eläkkeensaajan ikää vastaavalla kertoimella, joka saadaan taulukosta 3, jos edunsaajana on leski tai entinen puoliso, tai taulukosta 4, jos edunsaajana on lapsi. Jos edunsaajana on mies, eläkkeensaajan ikään lisätään kahdeksan vuotta.

Jos edunsaajana on työkyvytön lapsi, jolle eläkettä maksetaan lapsen eläkkeen pääteikän täyttämisen jälkeiseltä ajalta, käytetään taulukon 2 mukaisesti määrättyä kerrointa, johon lisätään luku 1,00, jos eläke on myönnetty toistaiseksi.

Esimerkki

Perhe-eläke leskelle (nainen) ja kahdelle lapselle on 69 mk/kk eli 828 mk/v. Yhteensovituksen jälkeen eläkkeen määrä on 36,67 mk/kk eli 440 mk/v. Lesken osuus vuotuisesta eläkkeestä on 183,33 mk. Lasten osuus on 256,67 mk/v, josta kummankin lapsen osuus on 128,34 mk/v.

Edunsaajina on 18.4.1944 syntynyt leski ja 5.3.1984 ja 17.7.1986 syntyneet lapset. Perhe-eläke on myönnetty 1.3.2000 alkaen. Lapseneläkkeen pääteikä on 18 vuotta.

Kertasuorituksen perusteena olevat eläkkeet:

leski $1,16 \times 183,33 \text{ mk} = 212,66 \text{ mk}$

lapsi $1,04 \times 128,34 \text{ mk} = 133,47 \text{ mk}$

Edunsaajien iät 1.3.2000 ovat:

leski 55 v 10 kk, kerroin 20,18

I lapsi 15 v 11 kk, kerroin 2,02

II lapsi 13 v 7 kk, kerroin 4,14

Perhe-eläkkeen kertasuoritus

$20,18 \times 212,66 = 4\,291,48 \text{ mk}$

$2,02 \times 133,47 = 269,61 \text{ mk}$

$4,14 \times 133,47 = \underline{552,57 \text{ mk}}$

5 113,66 mk

Perhe-eläkkeen kertasuorituksen määrä on 5 113,66 mk

Lakiosasto
Suunnittelu- ja laskentaosasto

14.1.2000

Kun eläke maksetaan kertasuorituksena vain osalle edunsaajista

Leskeneläke ja lapseneläke ovat erillisiä eläkkeitä. Tästä syystä kunkin edunsaajan eläkettä pidetään erillisenä eläkkeenä myös silloin, kun tarkastellaan, täyttykö kertasuorituksen maksamisen edellytykset.

Jos leskeneläkkeen määrä yhteensovituksen jälkeen on yli kertasuorituksen edellytyksenä olevan rajamäärän, mutta lapseneläke sen sijaan jää alle tämän rajamäärän, lapseneläke maksetaan kertasuorituksena. Leskeneläkettä sen sijaan maksetaan kuukausittain.

Jos eläkesovitus aiheuttaa sen, että esimerkiksi "uusperheen" lapsetoman lesken perhe-eläkkeen määrä jää alle rajamäärän, se maksetaan kertasuorituksena. Sen sijaan saman edunjättäjän jälkeen myönnetty lapseneläkkeet maksetaan edelleenkin kuukausittain, jos niiden määrä on yli kertasuorituksen rajamäärän. Eläkelaitos voi kuitenkin halutesaan maksaa perhe-eläkettä kuukausittain, vaikka erillisten eläkkeiden kertasuorituksen maksamisen edellytykset olisivat olemassa.

Eläkkeen mahdollinen muuttuminen

Toisinaan eläkesovituksessa huomioon otettu lesken oman eläkkeen määrä muuttuu. Näin käy esimerkiksi silloin kun laskennallinen eläke on suurempi kuin leskelle myöhemmin myönnetty työkyvyttömyys- tai työttömyyseläke. Myös lesken laskennallisen eläkkeen määrä voi muuttua esimerkiksi lesken työttömyyden tai muun syyn vuoksi (poikkeuksellinen eläkesovitus). Tällöin eläkesovitus tehdään uudelleen.

Jos eläke maksetaan kertasuorituksena, eläkkeensaajalla ei ole enää oikeutta eläkkeeseen saman eläketapahtuman johdosta niiden työsuhteiden perusteella, joihin kertasuoritus perustui. Sen vuoksi eläkelaitoksen ei tulisi maksaa eläkettä kertasuorituksena ennen kuin on todennäköistä, että eläkkeeseen ei tule enää muutoksia. Tällaisia tilanteita ovat muun muassa:

- 1) perhe-eläkkeen edunsaajien lukumäärän muutos vaikuttaa leskeneläkkeeseen
- 2) eläkesovitus on tehty laskennallisen eläkkeen perusteella
- 3) perhe-eläkkeessä on yhteensovitettu SOLITA-korvaus, jonka määrän voidaan arvioida muuttuvan jatkossa

Kertasuoritus voidaan sen sijaan maksaa, jos leski on jo eläkkeellä, joka on otettu huomioon eläkesovituksessa, tai jos yhteensovituksen ylitte ei johdu SOLITA-korvauksista taikka silloin, kun lapseneläkkeen lakkaaminen ei vaikuta leskeneläkkeen määrään.

Entisen puolison eläkettä koskee sama mikä leskeneläkettäkin.

Lakiosasto
Suunnittelu- ja laskentaosasto

14.1.2000

Avioliiton solmimisen vuoksi lakkautettavan leskeneläkkeen kertasuoritus

Laissa säädetään lisäksi leskeneläkkeen kertasuorituksesta uuden avioliiton solmimisen vuoksi. Se lasketaan täysin eri perustein kuin edellä selostettu pienen eläkkeen kertasuoritus. Näitä leskeneläkkeen kertasuoritusta koskevia säännöksiä ei ole muutettu.

Jos alle 50-vuotiaan lesken tai edunjättäjän entisen puolison eläke lakkaa avioliiton solmimisen johdosta, hänelle maksetaan kertasuoritukseksi määrä, joka on yhtä suuri kuin leskeneläke (tai entisen puolison eläke) olisi ollut kolmen vuoden ajalta.

Kertasuoritus lasketaan leskelle viimeksi maksetun kuukausieläkkeen perusteella. Se on avioliiton solmimiskuukauden eläke ennen veron ennakkopidätystä.

Joulukuussa avioliiton solmineen lesken kertasuoritus lasketaan joulukuun leskeneläkkeen perusteella ilman vuodenvaihteen indeksikorotusta. Kertasuorituksesta vähennetään se, mitä mahdollisesti on maksettu liikaa avioliiton solmimisen jälkeen.

Jos kertasuoritus lasketaan ennen 1.7.1990 kuolleen edunjättäjän jälkeen maksettavan perhe-eläkkeen perusteella, kertasuoritukseksi maksetaan määrä, joka on yhtä suuri kuin mitä eläke olisi ollut kahden vuoden ajalta, jos leski olisi ollut yksin edunsaajana.

Kertasuorituksen saaneelle leskelle ei toistamiseen makseta kertasuoritusta saman edunjättäjän jälkeen, vaikka leski leskeneläkkeen uudelleen alettua taas solmii uuden avioliiton.

6

KERTASUORITUS JA YHTEENSOVITUS

Vanhuus- ja työkyvyttömyyseläke voidaan maksaa kertasuoritukseksi, jos eläkkeen määrä ennen yhteensovitusta on alle TEL:n 19 b §:n 4 momentin rajamäärän. Eläke on kuitenkin yhteensovitettava ennen kuin sen määrä muutetaan kertasuoritukseksi.

Esimerkki

Vuonna 1935 syntyneen miehen TEL:n mukainen vanhuuseläke 65 vuotiaana on ennen yhteensovitusta 10 mk/kk ja VEL:n mukainen vanhuuseläke 4 900 mk/kk.

Yhteensovitusperuste on 8 000 mk/kk.

Yhteensovitusraja $0,60 \times 8\,000 \text{ mk} = 4\,800 \text{ mk}$

Ylite: $4\,910 \text{ mk} - 4\,800 \text{ mk} = 110 \text{ mk}$

Lakiosasto
Suunnittelu- ja laskentaosasto

14.1.2000

TEL-eläke

$10 \text{ mk} - (10 \text{ mk} : 4910 \text{ mk} \times 110) = 9,78 \text{ mk}$

Vuotuinen eläke

$9,78 \text{ mk} \times 12 = 117,36 \text{ mk}$

Kertasuorituksen määrä on

$117,36 \text{ mk} \times 13,43 = \mathbf{1\ 576,14 \text{ mk}}$

6.1

Uusi työkyvyttömyyseläke ja yhteensovitus

Jos **määräajaksi** myönnetty työkyvyttömyyseläke on maksettu kertasuorituksena, uuden eläketapahtuman johdosta myönnettävää työkyvyttömyyseläkettä laskettaessa otetaan huomioon myös aikaisemman kertasuorituksena maksetun työkyvyttömyyseläkkeen perusteena olleet työsuhteet ja yrittäjätoiminta.

Sen sijaan jos **toistaiseksi** myönnetyn kertasuorituksena maksetun työkyvyttömyyseläkkeen saaja palaa työelämään ja tulee uudelleen työkyvyttömäksi, ei aikaisemman työkyvyttömyyseläkkeen perusteena olleita työsuhteita ja yrittäjätoimintaa oteta huomioon uutta eläkettä laskettaessa. Kertasuorituksen perusteena ollutta aikaisempaa kuukausieläkettä ei myöskään oteta huomioon yhteensovituksessa.

Lakiosasto
Suunnittelu- ja laskentaosasto

14.1.2000

Vanhuuseläkkeen kertosuorituksen kertoimet, jolloin kerrointa määrättäessä eläkkeensaajana olevan naisen iästä vähennetään kahdeksan vuotta

lkä	0 kk	1 kk	2 kk	3 kk	4 kk	5 kk	6 kk	7 kk	8 kk	9 kk	10 kk	11 kk
44	21,47	21,44	21,42	21,39	21,36	21,33	21,31	21,28	21,25	21,22	21,20	21,17
45	21,14	21,11	21,09	21,06	21,03	21,00	20,98	20,95	20,92	20,89	20,87	20,84
46	20,81	20,78	20,75	20,73	20,70	20,67	20,64	20,61	20,58	20,56	20,53	20,50
47	20,47	20,44	20,41	20,38	20,35	20,32	20,30	20,27	20,24	20,21	20,18	20,15
48	20,12	20,09	20,06	20,03	20,00	19,97	19,94	19,91	19,88	19,85	19,82	19,79
49	19,76	19,73	19,70	19,67	19,64	19,61	19,58	19,55	19,52	19,49	19,46	19,43
50	19,40	19,37	19,34	19,31	19,28	19,25	19,22	19,19	19,16	19,13	19,10	19,07
51	19,04	19,01	18,98	18,95	18,92	18,89	18,86	18,82	18,79	18,76	18,73	18,70
52	18,67	18,64	18,61	18,58	18,54	18,51	18,48	18,45	18,42	18,39	18,35	18,32
53	18,29	18,26	18,23	18,20	18,16	18,13	18,10	18,07	18,04	18,01	17,97	17,94
54	17,91	17,88	17,85	17,81	17,78	17,75	17,72	17,68	17,65	17,62	17,59	17,55
55	17,52	17,49	17,46	17,42	17,39	17,36	17,33	17,29	17,26	17,23	17,20	17,16
56	17,13	17,10	17,06	17,03	17,00	16,96	16,93	16,90	16,86	16,83	16,80	16,76
57	16,73	16,70	16,66	16,63	16,60	16,56	16,53	16,50	16,46	16,43	16,40	16,36
58	16,33	16,30	16,26	16,23	16,19	16,16	16,13	16,09	16,06	16,02	15,99	15,95
59	15,92	15,89	15,85	15,82	15,79	15,75	15,72	15,69	15,65	15,62	15,59	15,55
60	15,52	15,49	15,45	15,42	15,38	15,35	15,31	15,28	15,24	15,21	15,17	15,14
61	15,10	15,07	15,03	15,00	14,96	14,93	14,90	14,86	14,83	14,79	14,76	14,72
62	14,69	14,66	14,62	14,59	14,55	14,52	14,48	14,45	14,41	14,38	14,34	14,31
63	14,27	14,24	14,20	14,17	14,13	14,10	14,06	14,03	13,99	13,96	13,92	13,89
64	13,85	13,82	13,78	13,75	13,71	13,68	13,64	13,61	13,57	13,54	13,50	13,47
65	13,43	13,40	13,36	13,33	13,29	13,26	13,22	13,19	13,15	13,12	13,08	13,05
66	13,01	12,98	12,94	12,91	12,87	12,84	12,80	12,77	12,73	12,70	12,66	12,63
67	12,59	12,56	12,52	12,49	12,45	12,42	12,38	12,35	12,31	12,28	12,24	12,21
68	12,17	12,14	12,10	12,07	12,03	12,00	11,96	11,93	11,89	11,86	11,82	11,79
69	11,75	11,72	11,68	11,65	11,61	11,58	11,54	11,51	11,47	11,44	11,40	11,37
70	11,33	11,30	11,26	11,23	11,19	11,16	11,13	11,09	11,06	11,02	10,99	10,95
71	10,92	10,89	10,85	10,82	10,78	10,75	10,71	10,68	10,64	10,61	10,57	10,54
72	10,50	10,47	10,43	10,40	10,36	10,33	10,30	10,26	10,23	10,19	10,16	10,12
73	10,09	10,06	10,02	9,99	9,96	9,92	9,89	9,86	9,82	9,79	9,76	9,72
74	9,69	9,66	9,62	9,59	9,56	9,52	9,49	9,46	9,42	9,39	9,36	9,32
75	9,29	9,26	9,22	9,19	9,16	9,12	9,09	9,06	9,02	8,99	8,96	8,92
76	8,89	8,86	8,83	8,79	8,76	8,73	8,70	8,66	8,63	8,60	8,57	8,53
77	8,50	8,47	8,44	8,40	8,37	8,34	8,31	8,27	8,24	8,21	8,18	8,14
78	8,11	8,08	8,05	8,02	7,99	7,96	7,93	7,89	7,86	7,83	7,80	7,77
79	7,74	7,71	7,68	7,65	7,62	7,59	7,56	7,52	7,49	7,46	7,43	7,40
80	7,37	7,34	7,31	7,28	7,25	7,22	7,19	7,15	7,12	7,09	7,06	7,03
81	7,00	6,97	6,94	6,91	6,88	6,85	6,83	6,80	6,77	6,74	6,71	6,68
82	6,65	6,62	6,59	6,57	6,54	6,51	6,48	6,45	6,42	6,40	6,37	6,34
83	6,31	6,28	6,25	6,23	6,20	6,17	6,14	6,11	6,08	6,06	6,03	6,00
84	5,97	5,94	5,92	5,89	5,86	5,84	5,81	5,78	5,76	5,73	5,70	5,68
85 tai yli	5,65											

Lakiosasto
Suunnittelu- ja laskentaosasto

14.1.2000

Työkyvyttömyyseläkkeen kertasuorituskerroimet

Ikä	0 kk	1 kk	2 kk	3 kk	4 kk	5 kk	6 kk	7 kk	8 kk	9 kk	10 kk	11 kk
18	15,94	15,94	15,95	15,95	15,95	15,95	15,96	15,96	15,96	15,96	15,97	15,97
19	15,97	15,97	15,97	15,98	15,98	15,98	15,98	15,98	15,98	15,99	15,99	15,99
20	15,99	15,99	15,99	15,99	15,99	15,99	16,00	16,00	16,00	16,00	16,00	16,00
21	16,00	16,00	16,00	16,00	16,00	16,00	16,00	16,00	16,00	16,00	16,00	16,00
22	16,00	16,00	16,00	16,00	16,00	16,00	16,00	15,99	15,99	15,99	15,99	15,99
23	15,99	15,99	15,99	15,99	15,98	15,98	15,98	15,98	15,98	15,98	15,97	15,97
24	15,97	15,97	15,96	15,96	15,96	15,95	15,95	15,95	15,94	15,94	15,94	15,93
25	15,93	15,93	15,92	15,92	15,92	15,91	15,91	15,91	15,90	15,90	15,90	15,89
26	15,89	15,89	15,88	15,88	15,87	15,87	15,86	15,86	15,85	15,85	15,84	15,84
27	15,83	15,82	15,82	15,81	15,81	15,80	15,80	15,79	15,78	15,78	15,77	15,77
28	15,76	15,75	15,75	15,74	15,73	15,73	15,72	15,71	15,71	15,70	15,69	15,69
29	15,68	15,67	15,67	15,66	15,65	15,64	15,64	15,63	15,62	15,61	15,61	15,60
30	15,59	15,58	15,57	15,56	15,55	15,54	15,54	15,53	15,52	15,51	15,50	15,49
31	15,48	15,47	15,46	15,45	15,44	15,43	15,42	15,41	15,40	15,39	15,38	15,37
32	15,36	15,35	15,34	15,33	15,32	15,31	15,30	15,28	15,27	15,26	15,25	15,24
33	15,23	15,22	15,21	15,19	15,18	15,17	15,16	15,14	15,13	15,12	15,11	15,09
34	15,08	15,07	15,05	15,04	15,03	15,01	15,00	14,99	14,97	14,96	14,95	14,93
35	14,92	14,91	14,89	14,88	14,86	14,85	14,84	14,82	14,81	14,79	14,78	14,76
36	14,75	14,73	14,72	14,70	14,69	14,67	14,66	14,64	14,62	14,61	14,59	14,58
37	14,56	14,54	14,53	14,51	14,49	14,47	14,46	14,44	14,42	14,40	14,39	14,37
38	14,35	14,33	14,31	14,30	14,28	14,26	14,24	14,22	14,20	14,19	14,17	14,15
39	14,13	14,11	14,09	14,07	14,05	14,03	14,01	13,99	13,97	13,95	13,93	13,91
40	13,89	13,87	13,85	13,83	13,80	13,78	13,76	13,74	13,72	13,70	13,67	13,65
41	13,63	13,61	13,59	13,56	13,54	13,52	13,50	13,47	13,45	13,43	13,41	13,38
42	13,36	13,34	13,31	13,29	13,26	13,24	13,22	13,19	13,17	13,14	13,12	13,09
43	13,07	13,04	13,02	12,99	12,96	12,94	12,91	12,88	12,86	12,83	12,80	12,78
44	12,75	12,72	12,70	12,67	12,64	12,61	12,59	12,56	12,53	12,50	12,48	12,45
45	12,42	12,39	12,36	12,33	12,30	12,27	12,25	12,22	12,19	12,16	12,13	12,10
46	12,07	12,04	12,01	11,98	11,95	11,92	11,89	11,85	11,82	11,79	11,76	11,73
47	11,70	11,67	11,63	11,60	11,57	11,53	11,50	11,47	11,43	11,40	11,37	11,33
48	11,30	11,27	11,23	11,20	11,16	11,13	11,09	11,06	11,02	10,99	10,95	10,92
49	10,88	10,84	10,81	10,77	10,73	10,69	10,66	10,62	10,58	10,54	10,51	10,47
50	10,43	10,39	10,35	10,32	10,28	10,24	10,20	10,16	10,12	10,09	10,05	10,01
51	9,97	9,93	9,89	9,85	9,80	9,76	9,72	9,68	9,64	9,60	9,55	9,51
52	9,47	9,43	9,38	9,34	9,30	9,25	9,21	9,17	9,12	9,08	9,04	8,99
53	8,95	8,90	8,86	8,81	8,76	8,72	8,67	8,62	8,58	8,53	8,48	8,44
54	8,39	8,34	8,29	8,25	8,20	8,15	8,10	8,05	8,00	7,96	7,91	7,86
55	7,81	7,76	7,71	7,66	7,61	7,56	7,51	7,45	7,40	7,35	7,30	7,25
56	7,20	7,15	7,09	7,04	6,98	6,93	6,88	6,82	6,77	6,71	6,66	6,60
57	6,55	6,49	6,44	6,38	6,32	6,27	6,21	6,15	6,10	6,04	5,98	5,93
58	5,87	5,81	5,75	5,69	5,63	5,57	5,52	5,46	5,40	5,34	5,28	5,22
59	5,16	5,10	5,03	4,97	4,91	4,84	4,78	4,72	4,65	4,59	4,53	4,46
60	4,40	4,33	4,27	4,20	4,14	4,07	4,01	3,94	3,87	3,81	3,74	3,68
61	3,61	3,54	3,47	3,40	3,33	3,26	3,20	3,13	3,06	2,99	2,92	2,85
62	2,78	2,71	2,63	2,56	2,49	2,41	2,34	2,27	2,19	2,12	2,05	1,97
63	1,90	1,82	1,75	1,67	1,59	1,51	1,44	1,36	1,28	1,20	1,13	1,05
64	0,97	0,89	0,81	0,73	0,65	0,57	0,49	0,40	0,32	0,24	0,16	0,08

Lakiosasto
Suunnittelu- ja laskentaosasto

14.1.2000

Lesken ja edunjättäjän entisen puolison eläkkeen kertasuorituksen kertoimet, jolloin kerrointa määrättäessä edunsaajana olevan miehen ikään on lisättävä kahdeksan vuotta.

Ikä	0 kk	1 kk	2 kk	3 kk	4 kk	5 kk	6 kk	7 kk	8 kk	9 kk	10 kk	11 kk
alle 17	29,22											
17	29,22	29,21	29,20	29,19	29,17	29,16	29,15	29,14	29,13	29,12	29,10	29,09
18	29,08	29,07	29,06	29,05	29,03	29,02	29,01	29,00	28,99	28,98	28,96	28,95
19	28,94	28,93	28,92	28,91	28,89	28,88	28,87	28,86	28,85	28,84	28,82	28,81
20	28,80	28,79	28,78	28,76	28,75	28,74	28,73	28,71	28,70	28,69	28,68	28,66
21	28,65	28,64	28,63	28,61	28,60	28,59	28,58	28,56	28,55	28,54	28,53	28,51
22	28,50	28,49	28,47	28,46	28,45	28,43	28,42	28,41	28,39	28,38	28,37	28,35
23	28,34	28,33	28,31	28,30	28,29	28,27	28,26	28,25	28,23	28,22	28,21	28,19
24	28,18	28,17	28,15	28,14	28,12	28,11	28,10	28,08	28,07	28,05	28,04	28,02
25	28,01	28,00	27,98	27,97	27,95	27,94	27,93	27,91	27,90	27,88	27,87	27,85
26	27,84	27,83	27,81	27,80	27,78	27,77	27,76	27,74	27,73	27,71	27,70	27,68
27	27,67	27,66	27,64	27,63	27,61	27,60	27,58	27,57	27,55	27,54	27,52	27,51
28	27,49	27,47	27,46	27,44	27,43	27,41	27,40	27,38	27,36	27,35	27,33	27,32
29	27,30	27,28	27,27	27,25	27,24	27,22	27,21	27,19	27,17	27,16	27,14	27,13
30	27,11	27,09	27,08	27,06	27,05	27,03	27,02	27,00	26,98	26,97	26,95	26,94
31	26,92	26,90	26,89	26,87	26,85	26,84	26,82	26,80	26,79	26,77	26,75	26,74
32	26,72	26,70	26,69	26,67	26,65	26,63	26,62	26,60	26,58	26,56	26,55	26,53
33	26,51	26,49	26,48	26,46	26,44	26,42	26,41	26,39	26,37	26,35	26,34	26,32
34	26,30	26,28	26,26	26,25	26,23	26,21	26,19	26,17	26,15	26,14	26,12	26,10
35	26,08	26,06	26,04	26,03	26,01	25,99	25,97	25,95	25,93	25,92	25,90	25,88
36	25,86	25,84	25,82	25,80	25,78	25,76	25,75	25,73	25,71	25,69	25,67	25,65
37	25,63	25,61	25,59	25,57	25,55	25,53	25,52	25,50	25,48	25,46	25,44	25,42
38	25,40	25,38	25,36	25,34	25,32	25,30	25,28	25,26	25,24	25,22	25,20	25,18
39	25,16	25,14	25,12	25,10	25,08	25,06	25,04	25,01	24,99	24,97	24,95	24,93
40	24,91	24,89	24,87	24,85	24,83	24,81	24,79	24,76	24,74	24,72	24,70	24,68
41	24,66	24,64	24,62	24,60	24,57	24,55	24,53	24,51	24,49	24,47	24,44	24,42
42	24,40	24,38	24,36	24,34	24,31	24,29	24,27	24,25	24,23	24,21	24,18	24,16
43	24,14	24,12	24,10	24,07	24,05	24,03	24,01	23,98	23,96	23,94	23,92	23,89
44	23,87	23,85	23,82	23,80	23,78	23,75	23,73	23,71	23,68	23,66	23,64	23,61
45	23,59	23,57	23,54	23,52	23,50	23,47	23,45	23,43	23,40	23,38	23,36	23,33
46	23,31	23,29	23,26	23,24	23,21	23,19	23,17	23,14	23,12	23,09	23,07	23,04
47	23,02	23,00	22,97	22,95	22,92	22,90	22,87	22,85	22,82	22,80	22,77	22,75
48	22,72	22,70	22,67	22,65	22,62	22,60	22,57	22,55	22,52	22,50	22,47	22,45
49	22,42	22,39	22,37	22,34	22,32	22,29	22,27	22,24	22,21	22,19	22,16	22,14
50	22,11	22,08	22,06	22,03	22,00	21,98	21,95	21,92	21,90	21,87	21,84	21,82
51	21,79	21,76	21,74	21,71	21,68	21,66	21,63	21,60	21,58	21,55	21,52	21,50
52	21,47	21,44	21,42	21,39	21,36	21,33	21,31	21,28	21,25	21,22	21,20	21,17
53	21,14	21,11	21,09	21,06	21,03	21,00	20,98	20,95	20,92	20,89	20,87	20,84
54	20,81	20,78	20,75	20,73	20,70	20,67	20,64	20,61	20,58	20,56	20,53	20,50
55	20,47	20,44	20,41	20,38	20,35	20,32	20,30	20,27	20,24	20,21	20,18	20,15
56	20,12	20,09	20,06	20,03	20,00	19,97	19,94	19,91	19,88	19,85	19,82	19,79
57	19,76	19,73	19,70	19,67	19,64	19,61	19,58	19,55	19,52	19,49	19,46	19,43
58	19,40	19,37	19,34	19,31	19,28	19,25	19,22	19,19	19,16	19,13	19,10	19,07
59	19,04	19,01	18,98	18,95	18,92	18,89	18,86	18,82	18,79	18,76	18,73	18,70
60	18,67	18,64	18,61	18,58	18,54	18,51	18,48	18,45	18,42	18,39	18,35	18,32
61	18,29	18,26	18,23	18,20	18,16	18,13	18,10	18,07	18,04	18,01	17,97	17,94
62	17,91	17,88	17,85	17,81	17,78	17,75	17,72	17,68	17,65	17,62	17,59	17,55

ELÄKETURVAKESKUS

TAULUKKO 3

Lakiosasto
Suunnittelu- ja laskentaosasto

14.1.2000

[illegible]

Lakiosasto
Suunnittelu- ja laskentaosasto

14.1.2000

Lapseneläkkeen kertasuorituksen pääoma-arvot

Lapsen ikä, kun eläkkeen pääteikä on

18 v	21 v	24 v	0 kk	1 kk	2 kk	3 kk	4 kk	5 kk	6 kk	7 kk	8 kk	9 kk	10 kk	11 kk
		0	17,19	17,15	17,11	17,07	17,02	16,98	16,94	16,90	16,86	16,82	16,77	16,73
		1	16,69	16,65	16,60	16,56	16,52	16,47	16,43	16,39	16,34	16,30	16,26	16,21
		2	16,17	16,13	16,08	16,04	16,00	15,95	15,91	15,87	15,82	15,78	15,74	15,69
	0	3	15,65	15,60	15,56	15,51	15,47	15,42	15,38	15,33	15,28	15,24	15,19	15,15
	1	4	15,10	15,05	15,01	14,96	14,91	14,87	14,82	14,77	14,73	14,68	14,63	14,59
	2	5	14,54	14,49	14,44	14,40	14,35	14,30	14,25	14,20	14,15	14,11	14,06	14,01
0	3	6	13,96	13,91	13,86	13,81	13,76	13,71	13,66	13,61	13,56	13,51	13,46	13,41
1	4	7	13,36	13,31	13,26	13,21	13,16	13,11	13,06	13,00	12,95	12,90	12,85	12,80
2	5	8	12,75	12,70	12,65	12,59	12,54	12,49	12,44	12,38	12,33	12,28	12,23	12,17
3	6	9	12,12	12,07	12,01	11,96	11,90	11,85	11,79	11,74	11,68	11,63	11,57	11,52
4	7	10	11,46	11,40	11,35	11,29	11,24	11,18	11,13	11,07	11,01	10,96	10,90	10,85
5	8	11	10,79	10,73	10,68	10,62	10,56	10,50	10,45	10,39	10,33	10,27	10,22	10,16
6	9	12	10,10	10,04	9,98	9,92	9,86	9,80	9,75	9,69	9,63	9,57	9,51	9,45
7	10	13	9,39	9,33	9,27	9,21	9,15	9,09	9,03	8,96	8,90	8,84	8,78	8,72
8	11	14	8,66	8,60	8,53	8,47	8,41	8,34	8,28	8,22	8,15	8,09	8,03	7,96
9	12	15	7,90	7,84	7,77	7,71	7,64	7,58	7,51	7,45	7,38	7,32	7,25	7,19
10	13	16	7,12	7,05	6,99	6,92	6,85	6,79	6,72	6,65	6,59	6,52	6,45	6,39
11	14	17	6,32	6,25	6,18	6,12	6,05	5,98	5,91	5,84	5,77	5,71	5,64	5,57
12	15	18	5,50	5,43	5,36	5,29	5,22	5,15	5,08	5,00	4,93	4,86	4,79	4,72
13	16	19	4,65	4,58	4,50	4,43	4,36	4,28	4,21	4,14	4,06	3,99	3,92	3,84
14	17	20	3,77	3,70	3,62	3,55	3,47	3,40	3,32	3,25	3,17	3,10	3,02	2,95
15	18	21	2,87	2,79	2,72	2,64	2,56	2,48	2,41	2,33	2,25	2,17	2,10	2,02
16	19	22	1,94	1,86	1,78	1,70	1,62	1,54	1,47	1,39	1,31	1,23	1,15	1,07
17	20	23	0,99	0,91	0,83	0,74	0,66	0,58	0,50	0,41	0,33	0,25	0,17	0,08

Lakiosasto
Suunnittelu- ja laskentaosasto

14.1.2000

Eläkettä saavien lasten lukumäärä	Lesken ja entisen puolison kerroin	Lasten kerroin
0	1,00	-
1	1,00	1,00
2	1,16	1,04
3	1,80	1,10
4	2,60	1,24